

Etiopia: Utvikling siden august 2021

- Tigray-styrkene har rykket nærmere hovedstaden Addis Abeba
- Det er innført nasjonal unntakstilstand
- Mange sivile er drept og fordrevet av kampene
- Etniske tigrayer utenfor Tigray utsettes for reaksjoner
- Situasjonen er uoversiktlig og fremtidsutsiktene usikre

Innledning

Denne responsen gir en kort oppdatering av situasjonen i Etiopia per 12. november 2021. Landinfo har tidligere redegjort for situasjonen i Tigray fra krigsutbruddet i november 2020 til og med august 2021 i et eget temanotat (Landinfo 2021c), og denne responsen må ses i sammenheng med dette notatet.

Vi anbefaler at lesere benytter kart fra OCHA (2017a og 2017b) og Google Maps for å følge redegjørelsen i denne responsen.

Kildebildet

Kildesituasjonen fremstår som krevende (se også Landinfo 2021c).

Informasjonen, særlig fra konfliktområdene, er begrenset og fragmentert. Det er få observatører til stede, og informasjonen kommer derfor ofte fra aktørene selv, som bruker den for å påvirke nasjonal og internasjonal opinion.

I tillegg til utfordringer med å innhente pålitelig, nøytral og presis informasjon om faktiske hendelser, er tolkningen av informasjonen også sterkt preget av kildens perspektiv. De ulike aktørene har ulike forståelser av konflikten, og tolker informasjonen på svært ulikt vis. Myndighetene mener for eksempel at utenlandske, og særlig amerikanske, nyhetskilder som CNN og New York Times, er partiske og alarmistiske, og at de mangler nødvendig forståelse for den etiopiske konteksten.¹

¹ Se for eksempel CNN-intervjuet med statsminister Abiys pressesekretær Billene Seyoum for et innblikk i hvordan myndighetene tolker dekningen av konflikten (CNN 2021).

Et annet eksempel på at tolkningen og vurderingen av informasjon tilpasses aktørens perspektiv, er TPLFs tilsvar på Amnesty-rapporten fra november 2021 om Tigray-styrkenes menneskerettighetsbrudd i Amhara-regionen (Amnesty 2021b). TPLF (Tigray External Affairs Office 2021) kritiserer rapporten for metodologiske svakheter, samtidig som de har støttet og promotert tidligere rapporter fra Amnesty hvor samme metodologi er brukt, men som beskriver menneskerettighetsbrudd begått i Tigray.

En annen utfordring i informasjonsinnhentingsarbeidet er at mye av informasjonen hviler på informasjon fra enkeltpersoner, som hverken kan verifiseres eller kvantifiseres. Et eksempel på dette er informasjonen om reaksjoner mot etniske tigrayer. Informasjonstilfanget består av oppramsing av enkeltpersoners opplevelser, og det er derfor vanskelig å vurdere hvor representative opplevelsene er, og trekke konklusjoner om hvor stort omfanget av reaksjonene faktisk er.

Den utfordrende kildesituasjonen, kombinert med et konfliktbilde som endrer seg hurtig, gjør det krevende å gi en detaljert og oppdatert beskrivelse av utviklingen. I denne responsen presenterer Landinfo situasjonen slik den fremstår i skrivende stund, basert på kilder som anses som tilstrekkelig balanserte og etterrettelige, slik som anerkjente nyhetsmedier, tenketanker og uavhengige menneskerettighetsorganisasjoner.

Maktforhold og utvikling fra august til november 2021

Som det fremgår i Landinfo (2021b), gjenvant Tigray-styrkene² i juni og juli kontroll over store deler av Tigray og rykket deretter inn i naboregionene Afar og Amhara (Economist 2021; Reuters 2021a). Et kart over situasjonen per 31. august er også tilgjengelig på side 31 i Annys et al. (2021).

Kildene er omforente om at den etiopiske hæren (Ethiopian National Defence Forces – ENDF) ble påført omfattende tap i denne fasen av krigen (se AFP 2021a). Dette underbygges av at føderale myndigheter i august oppfordret befolkningen til å verve seg til kamp mot Tigray-styrkene (AFP 2021b; Bariyo 2021; Schaap 2021). Tilgjengelig informasjon indikerer at mange fulgte myndighetenes oppfordring, og at massemobiliseringen lyktes med å stanse og til dels reversere Tigray-styrkenes fremrykning både i Afar og Amhara (Crisis Group 2021, s. 6). Enkelte kilder viser i denne sammenheng også til at eritreiske styrker

² «Tigray-styrker» omfatter i denne responsen styrkene som er under kommandoen til Tigrayfolkets frigjøringshær (Tigray People's Liberation Front – TPLF). Disse styrkene består ikke bare av TPLF-medlemmer, mens også av tigrayer som tidligere var medlem av ENDF og andre etiopiske sikkerhetsstyrker, samt andre tigrayer som har tatt opp våpen mot ENDF og deres allierte (se Landinfo 2021c).

(Eritrean Defence Forces – EDF) skal ha blitt flyttet fra Vest-Tigray til Amhara, og at disse skal ha deltatt i kamper mot Tigray-styrker ved Dabat langs hovedveien B-30 (Plaut 2021a).

Tigray-styrkene rykker nærmere Addis Abeba

Den 11. oktober startet føderalmyndighetene en offensiv mot Tigray-styrkene (BBC 2021; Houreld 2021). Det foreligger lite informasjon om offensiven, utover at den involverte bakkestyrker i South Wollo i Amhara, samt luftangrep (Africa Confidential 2021). Tigray-styrkene klarte imidlertid å stanse offensiven, og kom deretter med en motoffensiv i Amhara langs hovedveien A-2, som forbinder Mekelle med Addis Abeba (Schaap 2021).

Den 30. oktober inntok Tigray-styrkene storbyen Dessie og den 31. oktober også byen Kombolcha, som begge ligger langs hovedveien A-2, cirka midt mellom Mekelle og Addis Abeba (diplomatkilde A, e-post november 2021; Reuters 2021b; Chulov 2021). Informasjon om kampene mellom partene er begrenset, men gir inntrykk av å bli utkjempet med store bakkestyrker og tunge våpen som tanks og artilleri, inkludert i områder hvor det bor sivile. I tillegg skal det også ha pågått «betydelige kamper» langs hovedveien B-22, som strekker seg vestover fra A-2, samt i sonene North Gonder, Waghimra og North Wello (OCHA 2021). Tigray-styrker skal blant annet ha beskyttet byen Debark langs hovedveien B-30 i North Gonder med artilleri.

Maktforholdene i Tigray har i liten grad endret seg siden Landinfos temanotat av september 2021. Flere kilder viser til at EDF skal ha flyttet styrker fra Vest-Tigray til områder langs den eritreiske grensen, spesielt nord for Adigrat, Shire og Adwa, for å forsvare egen grense (diplomatkilde A, e-post november 2021; Zachrisen 2021). Ifølge diplomatkilde A har det siden midten av oktober vært «nærmest daglige» luftangrep mot Mekelle, Adwa, May Tsebri og andre byer i Tigray.

Oromofolkets frigjøringshær skal ha erobret områder rundt hovedstaden

Den 11. august erklærte Oromofolkets frigjøringshær (Oromo Liberation Army – OLA) at de hadde inngått en allianse med TPLF i kampen mot føderalmyndighetene (Hamza 2021). OLA kjemper for større autonomi for oromoene. Det er uklart i hvilken grad denne alliansen innebærer et reelt militært samarbeid.

OLAs aktivitet har i all hovedsak begrenset seg til områder vest og sør i Oromia (Hamza 2021; Landinfo 2021a, s. 19), men den 31. oktober hevdet OLA å ha tatt kontroll over byen Kemise langs hovedveien A-2 mellom Kombolcha og Addis Abeba (Reuters 2021c). OLA skal også ha tatt kontroll over områder langs hovedveiene A-3 nord for og A-4 vest for Addis Abeba, samt rekruttert krigere i områdene rundt hovedstaden (diplomatkilde A, e-post november 2021). Det er uklart i hvilken grad dette stemmer.

Den etiopiske hæren ser ut til å ha kollapset

Kildene er samstemte i at Tigray-styrkene har påført ENDF store tap. Flere kilder mener at tapene er så omfattende, både i antall drepte og tapt utstyr, at ENDF ikke lenger eksisterer som en organisert styrke med fungerende kommandolinjer (Africa Confidential 2021; Zachrisen 2021). Dette underbygges av at føderalmyndighetene etter nederlaget ved Dessie og Kombolcha oppfordret «lojalister» til å stanse Tigray-styrkenes fremrykning mot Addis Abeba med alle mulige midler, samt oppfordret tidligere ENDF-medlemmer å ta opp igjen tjeneste for å beskytte landet (Chulov 2021; Addis Standard 2021c).³

«Overlevelseskampanje» og irregulære militser i Amhara

I slutten av oktober erklærte myndighetene i Amhara unntakstilstand i regionen, hvor de innførte en rekke tiltak for å samle ressurser i det myndighetene omtaler som en «survival campgain», herunder at private kjøretøy og våpen kan rekvireres (Addis Standard 2021a). I tillegg ble det innført portforbud deler av døgnet og innbyggerne oppfordret til å holde utkikk etter og pågripe «fremmede og infiltratører».

Flere kilder viser til ENDF og ulike Amhara-styrker, inkludert regionale myndighetsstyrker og irregulære militser, ikke har felles kommandolinjer og til dels ulike lojaliteter, noe som ikke bare skal ha resultert i manglende samhandling, men også trefninger dem imellom (diplomatkilde A, e-post november 2021; Zachrisen 2021). Dette underbygges til dels av at myndighetene i Amhara den 8. november oppfordret alle irregulære militser til å registrer seg og gå inn i de formelle sikkerhetsstyrkene (Addis Standard 2021e).

Nasjonal unntakstilstand

Den 2. november 2021 vedtok Etiopias parlament (House of Representatives) en landsomfattende unntakstilstand på seks måneder (State of emergency proclamation enacted to avert the threat against national existence and sovereignty No 1/2021, som gjengitt på engelsk i Addis Standard 2021b). Unntakstilstanden ble erklært noen dager etter at Tigray-styrker hevdet at de hadde tatt kontroll over byene Dessie og Kombolcha i Amhara-regionen, rundt 400 km nord for Addis, og etter at TPLF uttalte at de «vurderer» å rykke mot Addis Abeba. Etiopias justisminister Gedion Timothewos begrunnet unntakstilstanden med at landets eksistens, uavhengighet og enhet er truet, og at faren ikke kan avverges innenfor ordinært lovverk (Reuters 2021d).

Unntakstilstanden gir myndighetene en rekke utvidede fullmakter, blant annet retten til å mobilisere borgere i tjenestedyktig alder, innføre portforbud, stenge

³ Enkelte kilder viser til at ENDF sluttet å fungere som en konvensjonell hær allerede i juni og ble opprettholdt kun gjennom massemobilisering (De Waal 2021; Zachrisen 2021). De samme kildene peker i denne sammenheng også på at rekruttene ble sendt i kamp med dårlig bevæpning og trening, og at dette resulterte i «enorm blodsutgytelse».

kommunikasjon og offentlig transport og anholde enhver person som mistenkes for å «samarbeide med terrorgrupper». Ifølge diplomatkilde B (intervju i Oslo, november 2021), er unntaksbestemmelsene så vide at myndighetene i praksis kan gjøre som de vil, uten rettslig kontroll.

Justisminister Timothewos har presisert at den som bryter bestemmelsene i unntakstilstanden, for eksempel ved å gi «økonomisk, materiell eller moralsk støtte til terroristgrupper», skal idømmes fengsel i tre til ti år (Reuters 2021d).

Mange drepte og internt fordrevne

Som nevnt i Landinfos notat av september 2021, finnes det ingen offisiell statistikk eller god oversikt over volden i denne konflikten. ACLED gir en indikasjon på voldens generelle spredning og omfang over tid, men tallene må etter Landinfos vurdering ikke tillegges større vekt. Det reelle antallet voldshendelser og drepte er trolig langt høyere.

For perioden 31. juli til 5. november 2021 har ACLED (2021) registrert 28 voldshendelser og 185 drepte i Tigray, 45 hendelser og 389 drepte i Afar, og 281 hendelser og 1579 drepte i Amhara. Det reelle antallet hendelser og drepte er trolig langt høyere, men tallene underbygger at Amhara er den regionen som for tiden er hardest rammet av den direkte volden mellom partene. I Amhara og Afar tar volden i hovedsak form av bakkekamper, mens det i Tigray i stor grad dreier seg om luftangrep.

Som det fremgår i Landinfos notat av september 2021, har alle parter utøvd vold mot sivile. Dette underbygges av en rekke nylig publiserte rapporter (se for eksempel EHRC & OHCHR 2021; Amnesty International 2021b). Nye beskyldninger om at partene begår vold mot sivile dukker fortsatt opp med jevne mellomrom. Eksempelvis skal Tigray-styrker den 9. september ha drept et større antall sivile i byen Kobo langs hovedveien A-2 i Amhara, etter at lokale bønder skal ha angrepet dem (ACLED 2021; Aljazeera 2021). Etter Landinfos vurdering indikerer slik informasjon ikke bare at partene i liten grad tar hensyn til sivile, men også at skillet mellom stridende og ikke-stridende (sivile) i konflikten kan ha blitt visket ut også ved at sivile griper til våpen, noe befolkningen også oppfordres til av myndighetene.

Den humanitære situasjonen i Tigray er beskrevet i Landinfos temanotat av september, og har ikke bedret seg siden. Føderale myndigheter og deres allierte opprettholder fortsatt en de facto blokade av Tigray og hindrer nødhjelp i nå frem. Spredningen av kamphandlinger har videre forverret situasjonen også i Afar og Amhara (UNOCHA 2021). I tillegg til de rundt to millioner internt fordrevne i Tigray, har kamper fordrevet ytterligere ½ million mennesker i Afar og Amhara

(Crisis Group 2021, s. 7). Mange av de fordrevne har søkt tilflukt på skoler og i lokalsamfunn for øvrig (UNOCHA 2021).

Arrestasjoner av tigrayer utenfor Tigray-regionen

Siden krigsutbruddet i november 2020, har det kommet rapporter om at etniske tigrayer som bor og oppholder seg utenfor Tigray-regionen har blitt utsatt for ulike typer reaksjoner fra myndighetene (se Landinfo 2021b for mer informasjon).

I tidsperioden rundt ENDFs militære tap i Tigray i juni 2021, har reaksjonene økt i omfang. Mens reaksjonene fram til da hovedsakelig synes å ha vært rettet mot tigrayer med en viss posisjon i TPLF, forretningsfolk og andre med en viss «profil», rammer reaksjonene nå enhver person med tigraysk opprinnelse, basert på vedkommendes etniske identitet. Ifølge diplomatkilde B (intervju i Oslo, november 2021) er enhver etnisk tigray ansett som TPLF-sympatisør. Det tigrayske miljøet i Addis Abeba (og trolig også i andre deler av landet) preges av sterk frykt, og etniske tigrayer holder seg derfor i skjul hjemme, i frykt for reaksjoner (Ashly 2021).

I henhold til erklæringen om unntakstilstand har myndighetene anledning til å anholde og arrestere personer som det er skjellig grunn til å mistenke at samarbeider med terroristgrupper (det vil i praksis si TPLF og OLA som ble satt på lista over terrororganisasjoner i mai 2021). Anholdelse kan skje uten arrestordre. Erklæringen gir også myndighetene anledning til å foreta husransaker og andre typer kontrolltiltak mot personer som mistenkes å samarbeide med terrororganisasjoner. Loven gir ingen definisjon av «samarbeid», men i en uttalelse fra en felles innsatsstyrke bestående av representanter fra etterretningstjenesten (NISS), føderalt politi og lokalt politi i Addis Abeba, opplyses det at de har «intensified taking strident legal measures against those who are “supporters», and are “nostalgic of the TPLF”» (som sitert i Addis Standard 2021b). Det er derfor grunn til å tro at terskelen for å anholde eller på annen måte reagere mot tigrayere, samt personer som mistenkes for støtte til OLA, er svært lav på nåværende tidspunkt.

Det finnes ingen kilder som sammenfatter antall personer som er pågrepet eller utsatt for andre typer reaksjoner med hjemmel i unntakslovgivningen, eller hvem disse personene er. Imidlertid rapporterer ulike nyhetskilder om omfattende reaksjoner. Den 6. november opplyste Den etiopiske menneskerettighetskommisjonen (EHRC) at et ukjent antall personer, blant dem kvinner, barn og eldre, hadde blitt anholdt på bakgrunn av sin identitet, i eget hjem, på arbeidsplassen og på gata. EHRC uttrykte bekymring for behandlingen de anholdte blir utsatt for, og for manglende rettssikkerhet (Addis Standard 2021d).

New York Times (Walsh & Dahir 2021) og diplomatkilde B (intervju i Oslo, november 2021) opplyser om at myndighetsstyrker går fra «hus til hus» på jakt etter etniske tigrayer. Daniel Bekele, leder av EHRC, opplyste at «hundrevis» av etniske tigrayer, herunder 16 FN-ansatte, er anholdt etter innføringen av unntakstilstanden (Nichols 2021; Reuters 2021e). Det politiske partiet Salsay Weyane anslår at mellom 20 000 og 30 000 tigrayer utenfor krigssonen har blitt vilkårlig fengslet siden krigen begynte (Kassa 2021). Det er ikke kjent hvilke kilder denne informasjonen bygger på.

Ifølge en diplomatkilde (intervju i Oslo, november 2021) står enhver etnisk tigray i fare for å anholdes og fengsles. Imidlertid vil lengden på fengslingen og behandlingen den enkelte får, variere. Mens de fleste løslates etter forholdsvis kort tid, gjerne mot bestikkelser, vil andre risikere å sitte fengslet i lengre tid. Ifølge Amnesty International (2021a) har et ukjent antall tigrayer blitt sendt til forvaringsentre, hvorav to ligger i Awash-Arba-området i Afar-regionen.

I oktober 2021 meldte Africa Confidential (2021) at 1300 personer hadde forsvunnet i områder under føderal kontroll, hvorav en tredjedel fra Addis Abeba. Politikommisjonæren opplyste at de forsvunne personene har vervet seg til Tigray-styrkene, og at den etiopiske menneskerettighetskommisjonen gjerne måtte undersøke fengslene som han har ansvar for.

Eskalerende bruk av hatefull retorikk

Myndighetene bruker en stadig mer hatefull retorikk, ikke bare mot TPLF, men alle med tigraysk opprinnelse. Den etiopiske statsministeren Abiy Ahmed har blant annet omtalt TPLF som «ugress» og «kreft», og kilder mener at slike uttalelser, gitt den aktuelle konteksten, ikke kan forstås kun som en omtale av TPLF, men av alle tigrayer (Collins 2021).

Stor usikkerhet om veien videre

Situasjonen i Etiopia er svært kompleks og uoversiktlig. Det er mange aktører, og informasjon om deres vilje og evne er begrenset og til dels uklart. Dette gjør at også fremtidsutsiktene er usikre.

Tilgjengelig informasjon tilsier at Tigray-styrkene har det militære initiativet. Deres uttalte primærmål har lenge vært å frigjøre Tigray og bryte den humanitære blokkaden av regionen. Den senere tids fremrykning har imidlertid brakt dem i en posisjon hvor de muligens kan marsjere mot føderalmyndighetenes hovedsete i Addis Abeba (diplomatkilde A, e-post november 2021). Dette underbygges av at en rekke ambassader har satt beredskapsstab og/eller evakuert ansatte, samtidig som flere land råder egne borgere til å forlate Etiopia (se for eksempel UD 2021). Den norske Etiopia-kjenneren Kjetil Tronvoll uttalte, etter at Tigray-styrkene

erobret Dessie, at det kun er et spørsmål om tid før Tigray-styrkene (og OLA) inntar hovedstaden (Zachrisen 2021). Dette har imidlertid foreløpig ikke skjedd.

Etter Landinfos vurdering er det uklart i hvilken grad Tigray-styrkene ser seg tjent med å gå inn i millionbyen, blant annet fordi mange etiopiere er fiendtlig innstilt til dem (Schaap 2021). Begrenset informasjon om Tigray-styrkenes faktiske militære kapasitet medfører også usikkerhet i denne sammenheng.

Tigray-styrkene har tidligere hintet om at de i stedet for å marsjere sørover mot Addis Abeba, vil kunne gå østover og kutte forsyningene til hovedstaden ved å innta byen Mille i Afar langs hovedveien mellom Addis Abeba og Djibouti (International Crisis Group 2021; Landinfo 2021c; s. 20).⁴ Dette vil om mulig styrke deres posisjon ytterligere ved eventuelle forhandlinger.⁵

Den 5. november dannet TPLF, OLA og syv andre mindre grupper en allianse under navnet United Front of Ethiopian Federalist and Confederalist Forces, med mål om en politisk overgangsperiode som skal «reverse the harmful effects of the Abiy Ahmed rule on the peoples of Ethiopia and beyond» (DW 2021). I hvilken grad denne alliansen har betydning for maktforholdene på bakken, er imidlertid uklart (De Waal 2021).⁶

Eritrea spiller også en rolle i konflikten og har fortsatt styrker i Etiopia, men eritreiske myndigheter har så langt ikke kommet med noen uttalelser om hva de ønsker å oppnå. Det er også uklart hvilken militær kapasitet landet faktisk rår over og følgelig i hvilken grad de evner å påvirke den videre utviklingen i Etiopia. Tilgjengelig informasjon tilsier at EDF har inntatt en mer passiv/perifer rolle i krigen, men at de har forskanset seg i nordlige deler av Tigray.

Både FN, USA og EU har lenge oppfordret partene til å inngå en våpenhvile og fremforhandle en politisk løsning på konflikten (DW 2021). Abiy har så langt nektet å forhandle med Tigray-styrkene, som føderalmyndighetene anser som en terroristorganisasjon, og satset på en militær løsning (DW 2021).⁷ Etiopia-kjenneren Alex de Waal mener imidlertid at Abiy nå kun har to valg: enten å

⁴ Vareforsyninger til Addis Abebas går i hovedsak gjennom havnen i Djibouti (Garowe Online 2021).

⁵ En annen mulighet er at Tigray-styrkene går vestover for å presse ENDF og Amhara-styrkene ut av Vest-Tigray (og samtidig åpne opp forsyningslinjer til Sudan), men det er foreløpig lite som tyder på dette.

⁶ Enkelte observatører har tidligere argumentert for at Tigray-styrkene inngikk alliansen med OLA ikke fordi de trenger hjelp til å bekjempe føderalmyndighetene, men fordi de har mål om å løsrive seg fra Etiopia ved å hjelpe OLA til makten i Etiopia i bytte mot en folkeavstemning om uavhengighet (Hamza 2021).

⁷ Føderalmyndighetene erklærte riktignok ensidig våpenhvile i juni 2021, men da først etter at ENDF hadde lidd militært nederlag i Tigray (Landinfo 2021a, s. 19). TPLF svarte på dette med å fremsette en rekke krav, uten at føderalmyndighetene kom dem i møte.

innse at han har tapt og forhandle, eller å kjempe til den bitre slutt (De Waal 2021).

Abiy (Prosperity Party) vant en overveldende seier i parlamentsvalget i juni (og september) 2021 (Endeshaw 2021). Selv om mange opposisjonspartier boikottet valget, er kildene omforente om at Abiy nøy stor folkelig oppslutning utenfor Tigray. Det er uklart i hvilken grad den senere tids militære utvikling har resultert i at støtten til Abiy er svekket, både i folket og i egne rekker. Det er også uklart hvorvidt det finnes aktører i Addis Abeba som har vilje og evne til å styrte Abiy. Et kupp fra frustrerte medlemmer i Prosperity Party og/eller sikkerhetsapparatet kan likevel ikke utelukkes (diplomatkilde A, e-post november 2011; Cheeseman & Woldemariam 2021).

AU sin høykommissær for Afrikas horn, Olusegun Obasanjo (tidligere president i Nigeria), holdt nylig møter både med Abiy i Addis Abeba og Tigray-lederen Debretsion Gebremichael i Mekelle for å deeskalere situasjonen og om mulig legge grunnlag for samtaler mellom partene (Besheer 2021). Etter møtene uttalte Obasanjo at både lederne i Addis Abeba og i Tigray var enige om at konflikten mellom dem krever en «politisk løsning gjennom dialog». Etiopiske myndigheter har imidlertid i ettertid avvist at Obasanjo legger til rette for samtaler (Plaut 2021c). Også amerikanerne har hatt samtaler med Abiy (samt myndighetene i Kenya og Egypt), i et tilsynelatende forsøk på å få en slutt på krigen (Plaut 2021b). Bare tiden vil vise hvorvidt disse meklingsforsøkene gir resultater.

Myndighetene i Amhara, som også innehar en sentral rolle i konflikten, har, etter det Landinfo kjenner til, så langt ikke gitt tegn på at de ønsker en fredelig løsning på konflikten. Tvert imot har myndighetene i Amhara tidligere uttalt at de har til hensikt å annektere Vest-Tigray, som mange amharer anser som amharisk område (Hourel, George & Aloisi 2021). Det er også uklart i hvilken grad myndighetene har kontroll på de ulike militsene som kjemper mot Tigray-styrkene.

En politisk løsning på konflikten må ta hensyn til interessene (og frykten) til alle de etniske gruppene som lever i Etiopia og inntil nå har utgjort en føderasjon bestående av etnisk baserte delstater/regioner (De Waal 2021). Etiopia er i oppløsning, og per nå foreligger det ingen konkrete forslag om hvordan landet bør settes sammen igjen (eller deles opp).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

ACLED (u.å.). *Data*. [s.l.]: Ethiopia Peace Observatory. Tilgjengelig fra <https://epo.acleddata.com/data/> [lastet ned 11. november 2021]

Addis Standard (2021a, 31. oktober). Update: Amhara State Council declares emergency including region-wide curfew, suspension of activities by state institutions. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/update-amhara-state-council-declares-emergency-including-region-wide-curfew-suspension-of-activities-by-state-institutions/?fbclid=IwAR165fNlKc0z9mlzDJclX5sbnC7ivhzc8R1IOYAumlCvcngJWIWS8Bchnf4> [lastet ned 11. november 2021]

Addis Standard (2021b, 2. november). Update: Details of Ethiopia's State of Emergency Proclamation. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/update-details-of-ethiopias-state-of-emergency-proclamation/> [lastet ned 11. november 2021]

Addis Standard (2021c, 5. november). News: Ethiopian defense forces calls on former armed forces to register, stand by national army to defend country. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/news-ethiopian-defense-forces-calls-on-former-armed-forces-to-register-stand-by-national-army-to-defend-country/> [lastet ned 11. november 2021]

Addis Standard (2021d, 8. november). News: Arrests in connection with SOE appear to be "identity based" rights commission says. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/news-arrests-in-connection-with-soe-appear-to-be-identity-based-rights-commission-says/> [lastet ned 12. november 2021]

- Addis Standard (2021e, 8. november). News: Bahir Dar city Security Council Command Post calls on local Fano members to register under gov't security structure, residents to register firearms within five days. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/news-bahir-dar-city-security-council-command-post-calls-on-local-fano-members-to-register-under-govt-security-structure-residents-to-register-firearms-within-five-days/> [lastet ned 11. november 2021]
- AFP (2021a, 5. juli). Captured Ethiopian government soldiers reach Tigray capital – in pictures. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/gallery/2021/jul/05/captured-ethiopian-government-soldiers-reach-tigray-capital-in-pictures> [lastet ned 11. november 2021]
- AFP (2021b, 10. august). Ethiopia PM Abiy urges civilians to join armed forces as war rages. *AFP*. Tilgjengelig fra https://www.dailysabah.com/world/africa/ethiopia-pm-abiy-urges-civilians-to-join-armed-forces-as-war-rages?gallery_image=undefined#big [lastet ned 11. november 2021]
- Africa Confidential (2021, 21. oktober). Into the hell of war, again. *Africa Confidential*. Tilgjengelig fra https://www.africa-confidential.com/article/id/13624/Into_the_hell_of_war_again [lastet ned 11. november 2021]
- Al Jazeera (2021, 25. september). Witnesses accuse Tigray fighters of Kobo killings. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/25/witnesses-accuse-tigray-fighters-kobo-killings> [lastet ned 11. november 2021]
- Amnesty International (2021a, 16. juli). *Ethiopia: End arbitrary detentions of Tigrayans, activists and journalists in Addis Ababa and reveal whereabouts of unaccounted detainees*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2021/07/ethiopia-end-arbitrary-detentions-of-tigrayans-activists-and-journalists-in-addis-ababa-and-reveal-whereabouts-of-unaccounted-detainees/> [lastet ned 1. oktober 2021]
- Amnesty International (2021b, 9. november). *Ethiopia: Survivors of TPLF attack in Amhara describe gang rape, looting and physical assaults*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/11/ethiopia-survivors-of-tplf-attack-in-amhara-describe-gang-rape-looting-and-physical-assaults/> [lastet ned 11. november 2021]
- Anns, S., Vanden Bempt, T., Negash, E., De Sloover, L., Ghekiere, R., Haegeman, K., Temmerman, D., & Nyssen, J. (2021, september). Tigray: Atlas of the humanitarian situation. [s.l.]: Journal of Maps. Tilgjengelig fra https://www.researchgate.net/publication/349824181_Tigray_Atlas_of_the_humanitarian_situation [lastet ned 11. november 2021]
- Ashly 2021, [Tigrayans in Ethiopia fear becoming "the next Rwanda" | African Arguments](#)
- Bariyo, N. (2021, 10. august). Ethiopian Leader Calls for Mass Mobilization as War Against Tigray Forces Widens. *The Wall Street Journal*. Tilgjengelig fra <https://www.wsj.com/articles/ethiopian-leader-calls-for-mass-mobilization-as-war-against-tigray-forces-widens-11628620222> [lastet ned 11. november 2021]
- BBC (2021, 11. oktober). Ethiopia's Tigray crisis: Army launches offensive on all fronts - rebels. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-africa-58869970> [lastet ned 11. november 2021]
- Besheer, M. (2021, 8. november). AU Envoy: Time Running Out to Find Political Solution to North Ethiopia Conflict. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/au-envoy-time-running-out-to-find-political-solution-to-north-ethiopia-conflict-/6305576.html> [lastet ned 11. november 2021]

- Cheeseman, N. & Woldemariam, Y. (2021, 5. november). Can Ethiopia Survive? *Foreign Affairs*. Tilgjengelig fra <https://www.foreignaffairs.com/articles/ethiopia/2021-11-05/can-ethiopia-survive> [lastet ned 12. november 2021]
- Chulov, M. (2021, 1. november). Tigrayan forces' capture of two towns raises fears for Ethiopian capital. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2021/nov/01/tigrayan-forces-claim-control-of-two-cities-on-road-to-ethiopias-capital> [lastet ned 11. november 2021]
- CNN (2021, 9. november). Watch CNN's full interview with Ethiopian PM's press secretary. CNN. Tilgjengelig fra <https://edition.cnn.com/videos/tv/2021/11/09/billene-seyoum-ethiopia-abi-y-ctw-intl.cnn> [lastet ned 12. november 2021]
- Collins, T. (2021, 19. juli). Genocide fears after Ethiopian PM vows to crush "weeds" of Tigray. *The New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/2021/07/19/world/africa/ethiopia-abiy-ahmed-tigray-genocide-fears.html> [lastet ned 12. november 2021]
- Crisis Group (2021, 26. oktober). *Ethiopia's Civil War: Cutting a Deal to Stop the Bloodshed*. Nairobi: Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-of-africa/ethiopia/b175-ethiopias-civil-war-cutting-deal-stop-bloodshed> [lastet ned 11. november 2021]
- De Waal, A. (2021, 8. november). What Next for Ethiopia? Somerville, MA: World Peace Foundation. Tilgjengelig fra <https://sites.tufts.edu/reinventingpeace/2021/11/08/what-next-for-ethiopia/> [lastet ned 11. november 2021]
- DW, dvs. Deutsche Welle (2021, 5. november). Ethiopia: Tigray and anti-government groups form alliance. *DW*. Tilgjengelig fra <https://www.dw.com/en/ethiopia-tigray-and-anti-government-groups-form-alliance/a-59729050> [lastet ned 11. november 2021]
- Economist (2021, 31. juli). In Ethiopia's civil war, Tigrayan forces take the offensive. *Economist*. Tilgjengelig fra <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2021/07/31/in-ethiopias-civil-war-tigrayan-forces-take-the-offensive> [lastet ned 11. november 2021]
- EHRC & OHCHR (2021, 3. november). *EHRC-OHCHR Joint Investigation Report on Tigray Conflict*. Addis Abeba: EHRC & OHCHR. Tilgjengelig fra <https://ehrc.org/download/ehrc-ohchr-joint-investigation-report-on-tigray-conflict/> [lastet ned 11. november 2021]
- Endeshaw, D. (2021, 10. juli). Ethiopia PM Abiy's party wins landslide victory in election. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/africa/ethiopia-pm-abiy-party-wins-landslide-victory-parliamentary-election-2021-07-10/> [lastet ned 12. november 2021]
- Garowe Online (2021, 21. juli). Djiboutian troops close in to Ethiopia as TDF allegedly targets transport corridor. *Garowe Online*. Tilgjengelig fra <https://www.garoweonline.com/en/world/africa/djiboutian-troops-close-in-to-ethiopia-as-tdf-allegedly-targets-transport-corridor> [lastet ned 12. november 2021]
- Hamza, M. (2021, 2. september). TPLF-OLA alliance is a prelude to Tigray's secession. *Ethiopia Insight*. Tilgjengelig fra <https://www.ethiopia-insight.com/2021/09/02/tplf-ola-alliance-is-a-prelude-to-tigrays-secession/> [lastet ned 11. november 2021]
- Houreld, K., Georgy, M. & Aloisi, S. (2021, 7. juni). How ethnic killings exploded from an Ethiopian town. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/investigates/special-report/ethiopia-conflict-expulsions/> [lastet ned 11. november 2021]
- Houreld, K. (2021, 12. oktober) Ethiopian army starts ground attack on rebellious Tigray forces - regional party spokesman. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/africa/ethiopian-army-starts-ground-offensive-against-rebellious-tigray-forces-regional-2021-10-11/> [lastet ned 11. november 2021]

- Kassa, L. (2021, 8. november). 'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps. *The Globe and Mail*. Tilgjengelig fra <https://www.theglobeandmail.com/world/article-they-just-vanished-tigrayans-disappear-for-months-in-secret-ethiopian/?fbclid=IwAR3jnP8wwEBsF4SoA7Wy2LW-gam57ER7VuF8hkVZXaAB22cpYs73w9DFNCc> [lastet ned 11. november 2021]
- Landinfo (2021a, 6. januar). *Politisk utvikling og menneskerettighetssituasjon i 2019-2020, med fokus på Oromia-regionen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/01/Etiopia-temanotat-Politisk-utvikling-og-menneskerettighetssituasjon-i-2019-2020-med-fokus-pa-Oromia-regionen-AMNK-06012021.pdf> [lastet ned 11. november 2021]
- Landinfo (2021b, 9. mars). Etnisk profilering av tigrayer i Addis Abeba. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/03/Etiopia-respons-Etnisk-profilering-av-tigrayer-i-Addis-Abeba-09032021.pdf> [lastet ned 11. november 2021]
- Landinfo (2021c, 23. september). *Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/09/Etiopia-temanotat-Sikkerhet-og-humanitære-forhold-i-Tigray-23092021-1.pdf> [lastet ned 11. november 2021]
- Nichols, M. (2021, 10. november). U.N. says at least 16 staff, dependents detained in Ethiopia. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/africa/un-says-least-nine-staff-dependents-detained-ethiopia-2021-11-09/> [lastet ned 11. november 2021]
- OCHA (2017a, 17. august). Afar region administrative map. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/21_adm_afa_081717_a0.pdf [lastet ned 11. november 2021]
- OCHA (2017b, 15. august). Amhara region administrative map. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/21_adm_amh_081517_a0.pdf [lastet ned 11. november 2021]
- Plaut, M. (2021a, 7. september). Reports of major Eritrean advance into Amhara region to head off Tigray Defence Forces. *Eritrea Hub*. Tilgjengelig fra <https://eritreahub.org/reports-of-major-eritrean-advance-into-amhara-region-to-head-off-tigray-defence-forces> [lastet ned 11. november 2021]
- Plaut, M. (2021b, 9. november). Washington's push to settle the Tigray war via Cairo and Nairobi. *Eritrea Hub*. Tilgjengelig fra <https://eritreahub.org/washingtons-push-to-settle-the-tigray-war-via-cairo-and-nairobi> [lastet ned 11. november 2021]
- Plaut, M. (2021c, 10. november). Ethiopian government: President Obasanjo's mission to Mekelle was "no negotiation or a process of mediation". *Eritrea Hub*. Tilgjengelig fra <https://eritreahub.org/ethiopian-government-president-obasanjos-mission-to-mekelle-was-no-negotiation-or-a-process-of-mediation> [lastet ned 12. november 2021]
- Reuters (2021a, 20. juli). Ethiopia's Tigray forces enter neighboring Afar region, Afar says. *CNN*. Tilgjengelig fra <https://edition.cnn.com/2021/07/20/africa/ethiopia-tigray-forces-afar-region-intl/index.html> [lastet ned 11. november 2021]
- Reuters (2021b, 30. oktober). Ethiopia: Tigrayan forces 'seize strategic town in Amhara region'. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2021/oct/30/ethiopia-tigrayan-forces-seize-strategic-town-in-amhara-region> [lastet ned 11. november 2021]
- Reuters (2021c, 1. november). Tigrayan and Oromo forces say they have seized towns on Ethiopian highway. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/africa/tigrayan-forces-say-they-have-seized-another-town-ethiopias-amhara-region-2021-10-31/> [lastet ned 11. november 2021]

- Reuters (2021d, 2. november). Ethiopia declares state of emergency as Tigrayan forces gain ground. Reuters. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/africa/addis-ababa-government-urges-residents-register-arms-media-2021-11-02/> [lastet ned 11. november 2021]
- Reuters (2021e, 9. november). U.N. says at least nine staff, dependents detained in Ethiopia. *Eritrea Hub*. Tilgjengelig fra <https://eritreahub.org/u-n-says-at-least-nine-staff-dependents-detained-in-ethiopia> [lastet ned 11. november 2021]
- Schaap, F. (2021, 28. oktober). A Brutal War Waged By a Nobel Peace Prize Laureate. *Spiegel*. Tilgjengelig fra <https://www.spiegel.de/international/world/ethiopia-s-chosen-one-a-brutal-war-waged-by-a-nobel-peace-prize-laureate-a-d2f4d03e-90e4-49a4-918b-96d4543f722b> [lastet ned 11. november 2021]
- Tigray External Affairs Office (2021, 10. november). *Response to Amnesty International's Report on Sexual Violence in Amhara Region*. Mekelle: Tigray External Affairs Office. Tilgjengelig fra <https://minbane.wordpress.com/2021/11/10/https-wp-me-plxtjg-jbj/> [lastet ned 12. november 2021]
- Tsegaye, G. (2021, 8. november). News: Arrests in connection with SoE appear to be “identity-based” rights commission says. *Addis Standard*. Tilgjengelig fra <https://addisstandard.com/news-arrests-in-connection-with-soe-appear-to-be-identity-based-rights-commission-says/> [lastet ned 11. november 2021]
- UD (2021, 5. november). *Etiopia – reiseinformasjon*. Oslo: UD. Tilgjengelig fra https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/reiseinformasjon/velg-land/reiseinfo_etiopia/id2414712/ [lastet ned 11. november 2021]
- UNOCHA (2021, 4. november). Ethiopia – Northern Ethiopia Humanitarian Update. Tilgjengelig fra <https://reports.unocha.org/en/country/ethiopia/card/5EhBh4Xf5z/> [lastet ned 11. november 2021]
- Walsh, D. & Dahir, A.L. (2021, 9. november). Crackdown Sweeps Ethiopia's Capital as War Draws Near. *New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/2021/11/04/world/africa/ethiopia-tigray-crackdown.html> [lastet ned 11. november 2021]
- Zachrisen, G. (2021, 1. november). Etiopia-kjenner: – Addis Abeba står snart for fall. *Bistandsaktuell*. Tilgjengelig fra <https://www.bistandsaktuell.no/nyheter/2021/etiopia-tigrayske-styrker-erobrer-viktige-byer-kjetil-tronvoll/> [lastet ned 11. november 2021]

Muntlige kilder

Diplomatkilde A, e-post 3. november 2021

Diplomatkilde B, intervju i Oslo 11. november 2021

© Landinfo 2021

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.